

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ പ്രഥമസ്കന്ധേ ദ്വാദശോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ
ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം
॥ പ്രഥമസ്കന്ധേ ദ്വാദശോധ്യായഃ ॥

ശൗനക ഉവാച

അശ്വത്ഥാമനോപസ്യഷ്ടേന ബ്രഹ്മശീർഷ്ണോരുതേജസാ |
ഉത്തരായാ ഹതോ ഗർഭ ഇൗശേനാജീവിതഃ പുനഃ || 1 ||

തസ്യ ജൻമ മഹാബുദ്ധേഃ കർമാണി ച മഹാത്മനഃ |
നിയനം ച യഥൈവാസീത്വ പ്രേത്യ ഗതവാൻ യഥാ || 2 ||

തദിദം ശ്രോതുമിച്ഛാമോ ഗദിതും യദി മന്യസേ |
ബ്രൂഹി നഃ ശ്രദ്ധയാനാനാം യസ്യ ജ്ഞാനമദാച്ഛുകഃ || 3 ||

സുത ഉവാച

അപീപലദ്ധർമരാജഃ പിതൃവദ് രഞ്ജയൻ പ്രജാഃ |
നിഃസ്പൃഹഃ സർവകാമേഭ്യഃ കൃഷ്ണപാദാബ്ജസേവയാ || 4 ||

സമ്പദഃ ക്രതവോ ലോകാ മഹിഷീ ഭ്രാതരോ മഹീ |
ജംബുദ്വീപാധിപത്യം ച യശശ്ച ത്രിദിവം ഗതം || 5 ||

കിം തേ കാമാഃ സുരസ്പാർഹാ മുകുന്ദമനസോ ദ്വിജാഃ |
അധിജഹ്വർമുദം രാജ്ഞഃ ക്ഷുധിതസ്യ യഥേതരേ || 6 ||

മാതൂർഗർഭഗതോ വീരഃ സ തദാ ഭൃഗുനന്ദന |
ദദർശ പുരുഷം കഞ്ചിദ്ദൃഹ്യമാനോസ്ത്രതേജസാ || 7 ||

അംഗുഷ്ഠമാത്രമലം സ്പുരത്പുരമൗലിനം |
അപീച്യദർശനം ശ്യാമം തഡിദ്വാസസമചൃതം || 8 ||

ശ്രീമദ്ദീർഘചതുർബാഹും തപ്തകാഞ്ചനകുണ്ഡലം |
ക്ഷതജാക്ഷം ഗദാപാണിമാത്മനഃ സർവതോദിശം |
പരിഭ്രമന്തമുൽക്കാഭാം ഭ്രാമയന്തം ഗദാം മുഹൂഃ || 9 ||

അസ്ത്രതേജഃ സ്വഗദയാ നീഹാരമിവ ഗോപതിഃ |
വിധമന്തം സന്നികർഷേ പർയൈക്ഷത ക ഇത്യസൗ || 10 ||

വിധൂയ തദമേയാത്മാ ഭഗവാന്ധർമഗുബ് വിഭുഃ |
മിഷതോ ദശമാസസ്യ തത്രൈവാനന്തർദ്വയേ ഹരിഃ || 11 ||

തതഃ സർവഗുണോദർഭേ സാനുകൂലഗ്രഹോദയേ |
ജജേഞ വംശധരഃ പാണ്ഡോർഭൂയഃ പാണ്ഡുരിവൗജസാ || 12 ||

തസ്യ പ്രീതമനാ രാജാ വിപ്രൈർധൗമ്യകൃപാദിഭിഃ |
ജാതകം കാരയാമാസ വാചയിത്വാ ച മംഗലം || 13 ||

ഹിരണ്യം ഗാം മഹീം ഗ്രാമാൻ ഹസ്ത്യശ്വാനുപതിർവരാൻ |
പ്രാദാത്സ്യന്നം ച വിപ്രേഭ്യഃ പ്രജാതീർഥേ സ തീർഥവിത് || 14 ||

തമുച്ഛൂർബ്ബാഹണാസ്തുഷ്ടാ രാജാനം പ്രശ്രയാൻവിതം |
ഏഷ ഹൃസ്ഥിൻ പ്രജാതന്തൗ പുരുണാം പൗരവർഷഭ || 15 ||

ദൈവേനാപ്രതിഘാതേന ശുക്ലേ സംസ്ഥാമുപേയുഷി |
രാതോ വോഽനുഗ്രഹാർഥായ വിഷ്ണുനാ പ്രഭവിഷ്ണുനാ || 16 ||

തസ്മാന്നാമ്നാ വിഷ്ണുരാത ഇതി ലോകേ ബൃഹച്ഛ്രവാഃ |
ഭവിഷ്യതി ന സന്ദേഹോ മഹാഭാഗവതോ മഹാൻ || 17 ||

യുധിഷ്ഠിര ഉവാച
 അപ്യേഷ വംശ്യാൻ രാജർഷീൻ
 പുണ്യശ്ലോകാൻ മഹാത്മനഃ |
 അനുവർതിതാ സ്വിദ്യശസാ
 സാധുവാദേന സത്തമാഃ || 18 ||

ബ്രഹ്മണാ ഊചുഃ
 പാർഥ പ്രജാവിതാ സാക്ഷാദിക്ഷ്യാകുരിവ മാനവഃ |
 ബ്രഹ്മണയഃ സത്യസന്ധശ്ച രാമോ ദാശരഥിര്യഥാ || 19 ||

ഏഷ ദാതാ ശരണ്യശ്ച യഥാ ഹൃൗശീനരഃ ശിബിഃ |
 യശോ വിതനിതാ സ്യാനാം ദൗഷ്യന്തിരിവ യജ്ഞനാം || 20 ||

ധൻവിനാമഗ്രണീരേഷ തുൽയശ്ചാർജുനയോർദ്വയോഃ |
 ഹുതാശ ഇവ ദുർധർഷഃ സമുദ്ര ഇവ ദുസ്തരഃ || 21 ||

മൃഗേന്ദ്ര ഇവ വിക്രാന്തോ നിഷേവ്യോ ഹിമവാനിവ |
 തിതിക്ഷുർവസുധേവാസൗ സഹിഷ്ണുഃ പിതരാവിവ || 22 ||

പിതാമഹസമഃ സാമ്യേ പ്രസാദേ ഗിരിശോപമഃ |
 ആശ്രയഃ സർവഭൂതാനാം യഥാ ദേവോ രമാശ്രയഃ || 23 ||

സർവസദ്ഗുണമാഹാത്മ്യേ ഏഷ കൃഷ്ണമനുവ്രതഃ |
 രന്തിദേവ ഇവോദാരോ യയാതിരിവ ധാർമികഃ || 24 ||

ധൃത്യാ ബലിസമഃ കൃഷ്ണേ പ്രഹ്ലാദ ഇവ സദ്ഗ്രഹഃ |
 ആഹർതൈഷോഽശ്വമേധാനാം വൃദ്ധാനാം പര്യുപാസകഃ || 25 ||

രാജർഷീണാം ജനയിതാ ശാസ്താ ചോത്പഥഗാമിനാം |
 നിഗ്രഹീതാ കലേരേഷ ഭുവോ ധർമസ്യ കാരണാത് || 26 ||

തക്ഷകാദാത്മനോ മൃത്യും ദ്വിജപുത്രോപസർജിതാത് |
പ്രപത്സ്യത ഉപശ്രുത്യ മുക്തസംഗഃ പദം ഹരേഃ || 27 ||

ജിജ്ഞാസിതാത്മയാമാത്മേയാ മൂനേർവ്യാസസുതാദസൗ |
ഹിത്യേദം നൃപ ഗംഗായാം യാസ്യത്യദ്ധാകുതോഭയം || 28 ||

ഇതി രാജ്ഞ ഉപാദിശ്യ വിപ്രാ ജാതകകോവിദാഃ |
ലബ്ധാപചിതയഃ സർവേ പ്രതിജഗ്മുഃ സ്വകാൻ ഗൃഹാൻ || 29 ||

സ ഏഷ ലോകേ വിഖ്യാതഃ പരീക്ഷിദിതി യത്പ്രഭുഃ |
ഗർഭേ ദൃഷ്ടമനുധ്യായൻ പരീക്ഷേത നരേഷ്വിഹ || 30 ||

സ രാജപുത്രോ വവൃധേ ആശു ശുക്ല ഇവോഡുപഃ |
ആപൂർയമാണഃ പിതൃഭിഃ കാഷ്ഠാഭിരിവ സോഽൻവഹം || 31 ||

യക്ഷ്യമാണോഽശ്വമേധേന ജ്ഞാതിഭ്രാഹ്മജിഹാസയാ |
രാജാലബ്ധധനോ ദധ്യാവൻയത്ര കരദണ്ഡയോഃ || 32 ||

തദഭിപ്രേതമാലക്ഷ്യ ഭ്രാതരോഽച്ഛുതചോദിതാഃ |
ധനം പ്രഹീണമാജഹൂരുദീച്യാം ദിശി ഭൂരിശഃ || 33 ||

തേന സംഭൃതസംഭാരോ ധർമപുത്രോ യുധിഷ്ഠിരഃ |
വാജിമേധൈസ്ത്രിഭിർഭീതോ യജ്ഞൈഃ സമയജദ്ധരിം || 34 ||

ആഹൂതോ ഭഗവാൻ രാജ്ഞാ
യാജയിത്വാ ദ്വിജൈർനൃപം |
ഉവാസ കതിചിൻമാസാൻ
സുഹൃദാം പ്രിയകാമ്യയാ || 35 ||

തതോ രാജ്ഞാഭ്യനുജ്ഞാതഃ
കൃഷ്ണയാ സഹ ബന്ധുഭിഃ |

യയൗ ദ്വാദശതീം ബ്രഹ്മൻ

സാർജുനോ യദുഭിർവൃതഃ || 36 ||

|| ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം സംഹിതായാം
പ്രഥമസ്കന്ധേ നൈമിഷീയോപാഖ്യാനേ പരീക്ഷിതജന്മാദൃതകർഷോ

നാമ

ദ്വാദശോധ്യായഃ ||